

Joi, 5 iulie 2018

P8_TA(2018)0305

Burundi**Rezoluția Parlamentului European din 5 iulie 2018 referitoare la Burundi (2018/2785(RSP))**

(2020/C 118/19)

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Burundi, în special cele din 9 iulie 2015 ⁽¹⁾, 17 decembrie 2015 ⁽²⁾, 19 ianuarie 2017 ⁽³⁾ și 6 iulie 2017 ⁽⁴⁾,
- având în vedere Acordul de la Cotonou revizuit, în special articolul 96,
- având în vedere Declarația universală a drepturilor omului,
- având în vedere Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice din 1966,
- având în vedere Carta africană a drepturilor omului și popoarelor,
- având în vedere Carta africană privind democrația, alegerile și guvernarea,
- având în vedere Rezoluțiile 2248 (2015) din 12 noiembrie 2015 și 2303 (2016) din 29 iulie 2016 ale Consiliului de Securitate al ONU referitoare la situația din Burundi,
- având în vedere informarea orală din 27 iunie 2018 a Comisiei de anchetă a ONU, referitoare la Burundi, adresată Consiliului ONU pentru Drepturile Omului,
- având în vedere primul raport al Secretarului General al ONU referitor la situația din Burundi, publicat la 23 februarie 2017, precum și declarația Președintelui Consiliului de Securitate al ONU privind situația politică și violențele permanente din Burundi, care a lansat un apel categoric guvernului și tuturor părților implicate pentru a înceta imediat și a respinge aceste violențe,
- având în vedere declarația de presă a Consiliului de Securitate al ONU din 13 martie 2017 cu privire la situația din Burundi și declarația Președintelui Consiliului de Securitate al ONU din 5 aprilie 2018, care condamnă toate abuzurile și încălcările drepturilor omului din Burundi,
- având în vedere raportul privind ancheta independentă a Organizației Națiunilor Unite referitoare la situația din Burundi, publicat la 20 septembrie 2016,
- având în vedere rezoluția adoptată de Consiliul pentru Drepturile Omului al ONU la 30 septembrie 2016 referitoare la situația drepturilor omului în Burundi,
- având în vedere Acordul de pace și reconciliere pentru Burundi de la Arusha, încheiat la 28 august 2000,
- având în vedere declarația referitoare la Burundi a Summitului Uniunii Africane din 13 iunie 2015,

---

⁽¹⁾ JO C 265, 11.8.2017, p. 137.

⁽²⁾ JO C 399, 24.11.2017, p. 190.

⁽³⁾ Texte adoptate, P8_TA(2017)0004.

⁽⁴⁾ Texte adoptate, P8_TA(2017)0310.

Joi, 5 iulie 2018

- având în vedere decizia cu privire la activitățile Consiliului pentru pace și securitate și starea de pace și securitate în Africa (Assembly/AU/Dec.598(XXVI), adoptată în cadrul celei de a 26-a sesiuni ordinare a Adunării șefilor de stat sau de guvern din Africa al Uniunii Africane, organizat între 30 și 31 ianuarie 2016 la Addis Abeba (Etiopia),
  - având în vedere deciziile și declarațiile Uniunii Africane (Assembly/AU/Dec.605-620(XXVII), adoptate în cadrul celei de a 27-a sesiuni ordinare a Adunării șefilor de stat și de guvern din Africa al Uniunii Africane, organizat între 17 și 18 iulie 2016 la Kigali (Ruanda),
  - având în vedere rezoluția Comisiei africane pentru drepturile omului și ale popoarelor din 4 noiembrie 2016 referitoare la situația drepturilor omului în Republica Burundi,
  - având în vedere declarația referitoare la Burundi a Summitului Comunității Africii de Est din 31 mai 2015,
  - având în vedere Decizia (UE) 2016/394 a Consiliului din 14 martie 2016 privind încheierea procedurii de consultare cu Republica Burundi în conformitate cu articolul 96 din Acordul de parteneriat între membrii grupului statelor din Africa, Caraibe și Pacific, pe de o parte, și Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de altă parte⁽¹⁾,
  - având în vedere Regulamentul (UE) 2015/1755 al Consiliului din 1 octombrie 2015⁽²⁾, precum și deciziile (PESC) 2015/1763 din 1 octombrie 2015⁽³⁾ și (PESC) 2016/1745 din 29 septembrie 2016⁽⁴⁾ ale Consiliului, privind măsuri restrictive luând în considerare situația din Burundi,
  - având în vedere concluziile Consiliului din 16 martie, 18 mai, 22 iunie și 16 noiembrie 2015 și respectiv din 15 februarie 2016 referitoare la Burundi,
  - având în vedere declarațiile ale Vicepreședintei Comisiei/Înaltă Reprezentantă a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (VP/ÎR), Federica Mogherini, referitoare la din 28 mai 2015, 19 decembrie 2015, 21 octombrie 2016 și 27 octombrie 2017,
  - având în vedere declarația din 8 iunie 2018 a purtătorului de cuvânt al VP/ÎR privind situația din Burundi,
  - având în vedere declarația din 8 mai 2018 a purtătorului de cuvânt al VP/ÎR privind situația din Burundi înaintea referendumului constituțional,
  - având în vedere declarația din 6 ianuarie 2017 a purtătorului de cuvânt al VP/ÎR privind interzicerea Ligii Iteka în Burundi,
  - având în vedere articolul 135 alineatul (5) și articolul 123 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât Burundi se confruntă cu o criză politică, a drepturilor omului și umanitară din aprilie 2015, când președintele Nkurunziza a anunțat că va candida pentru un al treilea mandat, contestat, anunț urmat de luni de tulburări soldate cu moarte a 593 de persoane, conform Curții Penale Internaționale (CPI) și, potrivit UNHCR, de atunci 413 000 de persoane au fugit din țară, iar 169 000 au fost strămutate intern; întrucât 3,6 de milioane de persoane din această țară au nevoie de asistență umanitară, în conformitate cu Oficiul ONU pentru Coordonarea afacerilor umanitare (OCHA);

⁽¹⁾ JO L 73, 18.3.2016, p. 90.

⁽²⁾ JO L 257, 2.10.2015, p. 1.

⁽³⁾ JO L 257, 2.10.2015, p. 37.

⁽⁴⁾ JO L 264, 30.9.2016, p. 29.

Joi, 5 iulie 2018

- B. întrucât printre schimbările constituționale votate la referendum se numără extinderea puterii prezidențiale, reducerea puterii vicepreședintelui, numirea unui prim-ministru de către președintele, introducerea unei proceduri cu majoritate simplă pentru a aproba sau a modifica legislația în parlament, posibilitatea de a modifica cotele introduse prin Acordul de la Arusha și interdicția de a participa la guvernare pentru partidele politice cu mai puțin de 5 % din totalul voturilor, care periclitează Acordul de la Arusha;
- C. întrucât violența și intimidările îndreptate împotriva oponenților politici din întreaga țară s-a intensificat înainte de referendumul constituțional din 17 mai 2018, unii dintre aceștia dispărând forțat; întrucât referendumul constituțional permite, de asemenea, negocierea eliminării unor dispoziții ale Acordului de la Arusha, ceea ce poate diminua și mai mult incluziunea și poate atrage după sine consecințe grave pentru stabilitatea politică a Burundi; întrucât, în pofida modificării constituției, președintele Nkurunziza a anunțat că nu va candida la alegerile din 2020;
- D. întrucât, potrivit Amnesty International, în cursul campaniei electorale oficiale, au au fost semnalate numeroase arestări, bătăi și intimidări ale celor în favoarea lui „NU”; întrucât referendumul a avut loc într-un context de represiune continuă, determinând episcopii catolici din Burundi să declare că mulți cetățeni sunt atât de îngroziți încât nu îndrăznesc să spună ce cred de teama de represaliilor;
- E. întrucât, conform UNCI, violența politică, execuțiile extrajudiciare, arestările arbitrare, execuțiile extrajudiciare, bătăile, incitățile la ură și diverse alte abuzuri continuă să afecteze populația; întrucât liga tinerilor din partidul politic aflat la putere, Imbonerakure, comite în continuare încălcări ale drepturilor omului și folosește diverse tactici de intimidare, cum ar fi blocarea străzilor și instalarea de puncte de control în unele provincii, extorsiuni de bani, hărțuirea trecătorilor și arestarea persoanelor suspectate de legături cu opoziția, dintre care multe au fost deținute, violate, bătute și torturate, și unele și-au pierdut viața în urma acestui tratament;
- F. întrucât, în perioada referendumului din 2018, organizațiile de apărare a drepturilor au semnalat cazuri de restrângere a spațiului civic și de degradare a spațiului media, atât la nivel național, cât și la nivel local; întrucât ONG-urile locale și apărătorii drepturilor omului sunt din ce în ce mai mult amenințați și vizați de către guvern din 2015, iar libertatea presei și condițiile în care lucrează jurnaliștii s-au deteriorat constant; întrucât media și jurnaliștii privați au avut mult de suferit în lupta cu guvernul, fiind arestați, executați sumar și făcuți dispăruți forțat sau uneori tratați de criminali și chiar de teroriști de către guvern;
- G. întrucât, potrivit organizației Reporteri fără Frontiere, Burundi se află pe locul 159 din 180 în clasamentul mondial al libertății presei pe 2018;
- H. întrucât mulți activiști din domeniul drepturilor omului au fost condamnați la pedepse mari cu închisoarea, în special Germain Rukuki, care lucrează pentru a Asociația Juriștilor Catolici din Burundi, condamnat la 32 ani, sau sunt în detenție în așteptarea procesului, cum ar fi Nestor Nibitanga; întrucât au fost aprobate legi restrictive pentru a controla ONG-urile locale și internaționale; întrucât unele organizații au fost obligate să își suspende activitățile, iar altele să-și închidă permanent activitatea, precum liga ITEKA, FOCODE și ACAT; întrucât numeroși lideri și apărători ai drepturilor omului au fost exilați, iar cei care au rămas sunt supuși unor presiuni constante sau arestați; întrucât Emmanuel Nshimirimana, Aimé Constant Gatore și Marius Nizigama au fost condamnați la pedepse cu închisoarea între 10 și 32 ani, iar Nestor Nibitanga riscă o pedeapsă de 20 ani; întrucât jurnalistul Jean Bigirimana este dat dispărut de aproape doi ani, fiind una dintre numeroasele victime ale disparițiilor forțate;
- I. întrucât, în octombrie 2017, judecătorii CPI au autorizat procurorul CPI să deschidă o anchetă asupra suspiciunilor de infracțiuni penale, care se încadrează în jurisdicția Curții, săvârșite în Burundi sau de către resortisanți burundezi în afara țării în perioada 26 aprilie 2015 – 26 octombrie 2017; întrucât, cu efect de la 27 octombrie 2017, Burundi a devenit prima națiune care a părăsit CPI ca urmare a deciziei Curții, în aprilie 2016, de a deschide o anchetă preliminară cu privire la violențele, încălcările drepturilor omului și posibilele crime împotriva umanității din Burundi, în timp ce regimul continuă să ucidă în condiții de impunitate în țară;

Joi, 5 iulie 2018

- J. întrucât prezența trupelor de menținere a păcii în Burundi permite regimul președintelui Nkurunziza să oculteze realitatea problemelor interne și să prezinte Burundi ca factor de stabilizare în alte țări aflate în criză, într-un moment în care Burundi se confruntă cu o criză fără precedent, marcată de încălcări grave ale drepturilor omului; întrucât procedând astfel Burundi câștigă enorme sume de bani, care nu sunt redistribuite în beneficiul populației; întrucât nu vor fi posibile alegeri pașnice, libere, democratice și independente dacă nu este desființată miliția Imbonerakure;
- K. întrucât Burundi se află într-o situație de deteriorare socioeconomică continuă și pe penultimul loc în clasamentul PIB-ului pe cap de locuitor la nivel global; întrucât aproximativ 3,6 de milioane de burundezi (30 % din populație) au nevoie de asistență, iar 1,7 milioane sunt într-o situație de insecuritate alimentară; întrucât sărăcia este agravată de introducerea unei contribuții „voluntare” pentru alegerile din 2020, care sunt adesea colectate cu forța de Imbonerakure și se ridică la aproximativ 10 % sau mai mult din salariul lunar al unui funcționar public;
- L. întrucât, la cea de a 30-a reuniune la nivel înalt a Uniunii Africane și la cea de a 19-a reuniune la nivel înalt a Comunității Africii de Est, Uniunea Africană și Comunitatea Africii de Est și-au exprimat angajamentul pentru o soluționare pașnică a situației politice din Burundi, prin intermediul unui dialog incluziv, pe baza Acordului de la Arusha din 28 august 2000;
- M. întrucât mai mulți parteneri bilaterali și multilaterali și-au suspendat asistența financiară și tehnică pentru guvernul burundez din cauza situației din această țară; întrucât UE și-a suspendat sprijinul financiar direct acordat administrației din Burundi, inclusiv cel bugetar, dar își menține sprijinul pentru populație și asistența umanitară.
- N. întrucât UE și SUA au adoptat sancțiuni specifice individuale împotriva Burundi; întrucât, la 23 octombrie 2017, Consiliul a rennoit măsurile restrictive ale UE împotriva Burundi, prelungindu-le până la 31 octombrie 2018; întrucât aceste măsuri constau în interdicția de a călători și înghețarea activelor anumitor persoane ale căror activități sunt considerate ca subminând democrația sau împiedicând găsierea unei soluții politice la criza din Burundi;
- O. întrucât Consiliul ONU pentru Drepturile Omului a adoptat rezultatele evaluării periodice universale a Burundi, la 28 iunie 2018, în cadrul celei de a 38-a sesiuni; întrucât Burundi a acceptat 125 dintre cele 242 de recomandări din evaluare, respingându-le în special pe cele referitoare la luarea unor măsuri concrete pentru a îmbunătăți situația drepturilor omului din această țară;
- P. întrucât Curtea Constituțională a confirmat rezultatele referendumului din 17 mai 2018 și a respins o petiție depusă de opoziție, în care aceasta acuza intimidări și abuzuri;
1. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la impunitatea endemică și încălcările drepturilor omului, printre care execuții extrajudiciare, torturi, dispariții forțate și detenții arbitrare; reamintește Burundi obligația sa, ca membră a Consiliului ONU pentru Drepturile Omului, de a relua cooperarea și de a coopera integral cu Comisia de anchetă a ONU pentru Burundi și cu echipa de trei experți ai ONU, precum și de a permite accesul în țară al Raportorului special al ONU pentru situația apărătorilor drepturilor omului;
  2. invită guvernul din Burundi să respecte în totalitate Acordul de la Arusha, ca instrument principal pentru pacea și stabilitatea țării; solicită guvernului din Burundi să își respecte obligațiile juridice internaționale privind drepturile omului și drepturile civile și să promoveze și să protejeze dreptul la libertatea de exprimare și de asociere, ambele consacrate în Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, la care Burundi este un stat parte;
  3. denunță din nou intimidările, represiunea, violențele și hărțuirile împotriva jurnaliștilor, susținătorilor opoziției și apărătorilor drepturilor omului; solicită autorităților burundeze să respecte statul de drept și drepturile fundamentale ale omului, printre care libertatea de exprimare și libertatea media, și să-i elibereze imediat și necondiționat pe Germain Rukuki, Nestor Nibitanga, Emmanuel Nshimirimana, Aimé Constant Gatore și Marius Nizigama, cinci apărători ai drepturilor omului care sunt deținuți pentru singurul motiv al activității lor în sprijinul drepturilor omului, dar care sunt acuzați de autorități de subminare a securității interne a statului; solicită autorităților burundeze să efectueze investigații cu privire la situația jurnalistului Jean Bigirimana;

Joi, 5 iulie 2018

4. condamnă decizia Burundi de a se retrage din CPI; susține continuarea unei anchete preliminare de către CPI cu privire la crimele și actele extinse de represiune din Burundi; solicită UE să continue să insiste asupra tragerii la răspundere a vinovaților de crimele comise în Burundi; se așteaptă ca Burundi să reia și să își continue cooperarea cu CPI, având în vedere faptul că lupta împotriva impunității, urmărirea penală în toate cazurile de încălcare a drepturilor omului și stabilirea răspunderii sunt în continuare necesare pentru depășirea crizei și pentru o soluție pașnică de durată;
5. salută informarea orală a Comisiei de anchetă a ONU pentru Burundi și activitatea sa vitală de colectare a dovezilor privind criza drepturilor omului din această țară;
6. își subliniază îngrijorarea cu privire la situația umanitară: 169 000 de persoane sunt strămutate intern, 1,67 milioane au nevoie de asistență umanitară și peste 410 000 încearcă să se refugieze în țările vecine; salută eforturile țărilor de primire și invită guvernele din regiune să se asigure că reîntoarcerea refugiaților se face de bună voie, pe baza unor decizii în cunoștință de cauză și se realizează în condiții de siguranță și demnitate;
7. regretă, cu toate acestea, progresul lent al dialogului interburundez condus de Comunitatea Est Africană și lipsa de implicare a guvernului Burundi în această privință; solicită părților, și în special autorităților burundeze, să se angajeze să reia de urgență acest dialog, care ar trebui organizat într-un cadru cu adevărat incluziv și fără precondiții;
8. solicită o nouă abordare, coordonată între UA, UE, Comisia Economică pentru Africa a ONU (CEA) și ONU în ansamblu; regretă faptul că guvernul din Burundi nu ia în considerare rapoartele Secretarului General al ONU, rezoluțiile Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU de la Geneva, decizia UA din ianuarie 2018 și eforturile de mediere ale CEA; încurajează partenerii bilaterali și multilaterali și guvernul din Burundi să își continue dialogul pentru ca acesta din urmă să creeze condiții adecvate pentru reluarea asistenței; invită toți actorii burundezi să participe activ la acest proces; își reafirmă sprijinul pentru procesul de mediere, cu sprijinul UA și al Reprezentantului special al Secretarului General al ONU;
9. salută asistența acordată de partenerii bilaterali și multilaterali pentru îmbunătățirea situației umanitare și invită comunitatea internațională să continue să ofere sprijin pentru a răspunde nevoilor umanitare din țară; încurajează Comisia să ofere un sprijin direct suplimentar pentru populație în 2018; subliniază că revenirea la modul clasic de cooperare necesită o revenire la statul de drept și democrație, inclusiv la lupta împotriva impunității și protecția cetățenilor din Burundi;
10. își exprimă îngrijorarea pentru faptul că actuala criză politică se poate transforma într-un conflict etnic din cauza propagandei, a incitărilor la ură și violență, a catalogării oponentilor, membrilor societății civile, jurnaliștilor și populației tutsi ca „dușmani ai regimului” care trebuie eliminați; solicită insistent tuturor părților din Burundi să evite comportamentele și limbajul care pot agrava violența, adânci criza sau afecta stabilitatea regională pe termen lung;
11. rămâne profund preocupat de faptul că noua constituție, adoptată prin referendum la 17 mai 2018, ar putea conduce la eliminarea dispozițiilor negociate atent, stabilite în Acordul de la Arusha, care au contribuit la încetarea războiului civil din Burundi;
12. își reafirmă susținerea pentru decizia UE, în urma consultărilor cu autoritățile din Burundi în temeiul articolului 96 din Acordul de la Cotonou, de a suspenda ajutorul financiar direct acordat administrației burundeze și salută adoptarea de către UE a restricțiilor de călătorie și a măsurilor de înghețare a activelor împotriva celor care încearcă să submineze eforturile de pace și drepturilor omului;
13. solicită oprirea oricăror plăți către trupele din Burundi și diferitele contingente din Burundi implicate în misiunile de menținere a păcii ale ONU și UA; ia act de anunțul făcut de președintele Nkurunziza că nu va candida pentru un nou mandat în 2020; invită comunitatea internațională să urmărească îndeaproape situația din Burundi, în pofida declarației președintelui Nkurunziza cu privire la alegerile din 2020;

Joi, 5 iulie 2018

14. reamintește declarația categorică a VP/ÎR din 8 mai 2018 privind lansarea fazei pregătitoare finale pentru referendumul constituțional din 17 mai 2018; regretă inexistența unei abordări consensuale între diferitele grupuri politice și societale din Burundi, lipsa de informații publice oficiale cu privire la principalele elemente ale proiectului de constituție și controlul strict al jurnaliștilor și al media;
  15. reamintește guvernului din Burundi că, pentru organizarea unor alegeri incluzive, credibile și transparente în 2020, sunt necesare dreptul la libertatea de exprimare, accesul la informații și existența unui spațiu liber în care apărătorii drepturilor omului să se poată exprima fără teamă de represalii sau intimidări;
  16. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție guvernului și parlamentului Burundi, Consiliului de Miniștri ACP-UE, Comisiei, Consiliului, Vicepreședintei Comisiei/Înaltă Reprezentantă a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernelor și parlamentelor statelor membre ale UE, statelor membre și instituțiilor Uniunii Africane și Secretarului General al Organizației Națiunilor Unite.
-